

**Hunze & Aa's, Vergadering Commissie Veiligheid, Voldoende en Schoon Water
11 april 2018**

Agendapunt: Vaststelling peilbesluit Westerpolder Oosterland, Vestdijklaan.

Natuurmonumenten heeft dit peilbesluit in haar zienswijze afgewezen omdat:

- Het besluit leidt tot verdere verdroging van het gebied Verlaging van het peil draagt niet bij aan vastgestelde natuurdoelstellingen
- Ook periodieke inundaties met beekwater t.b.v. kievitsbloemen wordt niet bevorderd.
- In het aanwezig veenpakket treedt verdere oxidatie op; verdwijnen veen en CO₂-emissie
- Het besluit doet geen recht aan de rechtelijke uitspraak over het eerder genomen peilbesluit; De rechter was van mening dat het waterschap duidelijker had moeten toetsen aan agrarische bestemming. Echter, het onderzoeksrapport "inschatting effecten peilscenario's op biochemische processen en natuurwaarden in polder Oosterland van drietal adviesbureaus laat zien dat een peilverlaging leidt tot het vrijkomen van meer mangaan. Nu al kan er geen vee grazen en kan het hooi niet worden benut vanwege te hoge mangaanconcentraties. Verlaging van het peil is daarmee in strijd met de uitspraak van de rechter.

- Het DB is van mening dat een compensatie van de bodemdaling door gaswinning door het verlagen van het peil met 10 cm niet leidt tot schade aan de huidige natuurwaarden. Een onbegrijpelijke stelling. Uit het onderzoeksrapport komt duidelijk naar voren dat een verlaging tot gevolg heeft dat het veen dieper zal veraarden en er meer verzuring zal optreden wat zowel voor het kievitsbloemhooiland als voor het moeras slecht is. Overigens rept het DB zelf ook over verdere veenoxidatie en over afwenteling van de gevolgen van die veenoxidatie voor de grondeigenaren.

- Het DB is ook van mening dat een verlaging de berijdbaarheid van de gronden verhoogt. Het lijkt er daarmee op dat de belangrijkste overweging is geweest voor het invulling geven aan de agrarische bestemming. Dat een verlaging van het peil echter ook leidt tot het ongeschikt maken van de bodem voor landbouwkundig gebruik moet de agrariër kennelijk maar accepteren. Het DB suggereert dat hij dan maar zou moeten bekalken.

- In onze zienswijze hebben wij het waterschap opgeroepen het peil juist te verhogen. In het onderzoeksrapport is hierover opgenomen dat hierdoor "*de oxidatie <zal> verminderen of zelfs gestopt worden, het veen zal daardoor niet verder veraarden en de verzuring wordt verminderd. Dit leidt mogelijk tot een vermindering van de beschikbaarheid van mangaan in de toekomst. Deze optie (peilverhoging en winterinundatie) is voor de natuur de beste optie (met name in combinatie met afgraving en natuurlijk peil) en is naar verwachting voor de landbouw op de langere termijn ook de beste optie*". DB geeft echter aan dat dat een grote aanpassing en investeringen in de agrarische bedrijfsvoering zal betekenen. Een onbegrijpelijke stellingname. Het huidige beleid van het waterschap leidt juist tot de grootste aanpassing van de bedrijfsvoering, immers die vindt niet meer plaats vanwege de hoge mangaangehalten ten gevolge van het lage peil.

- Een peilverhoging zou naar onze mening gepaard kunnen gaan met een natschaderegeling. Eventueel zou dat een tijdelijke regeling kunnen zijn totdat een definitieve keuze voor de bestemming van het gebied is gemaakt. Het DB is echter van mening dat het niet aan het waterschap is om afspraken te maken over een natschaderegeling. Een onbegrijpelijk stelling. Immers het verhogen van het peil – ook in combinatie met een natschaderegeling - kan juist leiden tot een verbetering van de agrarische productie. Dat past in de uitspraak van de Rechtbank. Een dergelijke regeling is wat ons betreft dus niet exclusief gelinkt aan de realisatie van het NNN, zoals het DB suggereert.

- Het realiseren van het NNN is formeel gezien inderdaad een opgave van de provincie, zoals het DB stelt. Wij vinden het echter gewenst dat als het waterschap besluiten neemt, dat deze geen afbreuk doen aan het realiseren van de NNN. Met het voorliggende besluit is dat wel het geval. Nu het besluit ook nog eens het agrarisch handelen verder bemoeilijkt, concludeert Natuurmonumenten dat het besluit van het DB onzorgvuldig is voorbereid en niet goed is gemotiveerd. Alleen een verhoging van het peil doet recht aan zowel de landbouwkundige als aan de natuurbelangen.

Geertjan Smits, Natuurmonumenten
Paterswolde, 10 april 2018